

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.12.2023
31.12.2023
RT I, 21.11.2023, 3

Sotsiaalmaksuseadus

Vastu võetud 13.12.2000

[RT I 2000, 102, 675](#)

jõustumine 01.01.2001, osaliselt 01.01.2002. a.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.05.2001	RT I 2001, 50, 285	01.07.2001
13.06.2001	RT I 2001, 59, 359	01.01.2002, osaliselt 01.01.2003
12.09.2001	RT I 2001, 79, 480	01.07.2002
24.10.2001	RT I 2001, 91, 544	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 95, 587	01.01.2002
15.05.2002	RT I 2002, 44, 284	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 62, 377	01.10.2002
11.12.2002	RT I 2002, 111, 662	01.01.2003
10.12.2003	RT I 2003, 82, 549	01.01.2004
17.12.2003	RT I 2003, 88, 587	01.01.2004
17.12.2003	RT I 2003, 88, 591	01.01.2004
14.04.2004	RT I 2004, 37, 252	01.05.2004
18.11.2004	RT I 2004, 84, 568	01.01.2005
08.12.2004	RT I 2004, 89, 604	01.04.2005
27.01.2005	RT I 2005, 9, 34	09.02.2005, muudatusi kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 01.01.2005
06.04.2005	RT I 2005, 22, 148	01.01.2006
20.04.2005	RT I 2005, 25, 193	01.07.2005
20.06.2005	RT I 2005, 36, 277	01.01.2006
28.09.2005	RT I 2005, 54, 430	01.01.2006
12.10.2005	RT I 2005, 57, 451	18.11.2005
26.01.2006	RT I 2006, 7, 41	13.02.2006
10.05.2006	RT I 2006, 26, 193	01.01.2007
31.05.2006	RT I 2006, 28, 208	01.07.2006, osaliselt 01.01.2007
07.12.2006	RT I 2006, 61, 459	01.01.2007
07.12.2006	RT I 2006, 61, 459	01.01.2008
07.12.2006	RT I 2006, 61, 459	01.01.2009
14.06.2007	RT I 2007, 44, 316	14.07.2007
31.01.2008	RT I 2008, 8, 57	01.03.2008
04.12.2008	RT I 2008, 58, 323	01.01.2009
10.12.2008	RT I 2008, 58, 327	02.01.2009
17.12.2008	RT I 2008, 58, 329	01.03.2009
11.12.2008	RT I 2008, 60, 331	01.01.2009
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
28.01.2009	RT I 2009, 11, 67	01.05.2009
20.02.2009	RT I 2009, 15, 93	01.07.2009
14.05.2009	RT I 2009, 26, 161	28.05.2009, osaliselt 01.07.2009, osa muudatusi kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 2009. a 1. maist

26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
16.12.2009	RT I 2010, 1, 2	01.01.2012 jõustub Riigikogu XII koosseisu volituste alguspäeval; jõustumisaeg muudetud 01.01.2012; jõustumisaeg muudetud 01.01.2013 [RT I, 28.12.2011, 1]; jõustumisaeg muudetud 01.01.2014 [RT I, 29.12.2012, 1]
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
17.06.2010	RT I 2010, 38, 232	01.07.2010
20.10.2010	RT I, 18.11.2010, 1	01.01.2011
08.12.2010	RT I, 28.12.2010, 6	01.01.2011, osaliselt Riigikogu XII koosseisu volituste alguspäeval 27.03.2011.
20.01.2011	RT I, 04.02.2011, 2	14.02.2011
07.12.2011	RT I, 28.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.
14.06.2012	RT I, 02.07.2012, 8	01.08.2012
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013 seaduses asendatud sõnad „teenistuja” ja „avalik teenistuja” sõnaga „ametnik”
13.06.2012	RT I, 10.07.2012, 2	01.04.2013
10.10.2012	RT I, 25.10.2012, 1	01.12.2012
12.12.2012	RT I, 29.12.2012, 1	01.01.2013, osaliselt 01.04.2013 ja 01.07.2013
15.05.2013	RT I, 01.06.2013, 1	01.07.2013
20.11.2013	RT I, 13.12.2013, 1	01.01.2014
11.12.2013	RT I, 23.12.2013, 1	01.01.2014
18.12.2013	RT I, 10.01.2014, 2	20.01.2014, osaliselt 01.01.2015
01.07.2014	RT I, 11.07.2014, 5	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
19.11.2014	RT I, 05.12.2014, 2	01.09.2015
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016 - jõustumisaeg muudetud 01.07.2016 [RT I, 17.12.2015, 1]
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 2	29.03.2015
15.06.2015	RT I, 30.06.2015, 1	01.01.2016, osaliselt 01.01.2017 ja 01.01.2018 - välja jäetud [RT I, 24.12.2016, 1]
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015, osaliselt 01.01.2016 ja 01.07.2016
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 2	01.01.2016
09.12.2015	RT I, 30.12.2015, 5	01.01.2016, osaliselt 01.07.2016
16.03.2016	RT I, 06.04.2016, 1	01.05.2016, osaliselt 01.01.2017 ja 01.01.2018
15.06.2016	RT I, 08.07.2016, 1	01.01.2017, osaliselt 01.07.2017
23.11.2016	RT I, 07.12.2016, 1	17.12.2016
19.12.2016	RT I, 24.12.2016, 1	01.01.2017, osaliselt 01.01.2018
14.12.2016	RT I, 27.12.2016, 4	01.01.2018
07.06.2017	RT I, 26.06.2017, 1	06.07.2017
19.06.2017	RT I, 07.07.2017, 2	01.01.2018
15.11.2017	RT I, 28.11.2017, 2	01.01.2018

13.12.2017	RT I, 28.12.2017, 74	01.01.2018
17.10.2018	RT I, 26.10.2018, 1	01.04.2022, osaliselt 05.11.2018; osaliselt muudetud [RT I, 31.03.2022, 1]
21.11.2018	RT I, 07.12.2018, 1	17.12.2018, osaliselt 01.01.2019
12.12.2018	RT I, 03.01.2019, 1	01.01.2021
13.02.2019	RT I, 04.03.2019, 1	01.07.2020 - jõustub nõukogu määruse (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.09.2015, lk 9–29), artikli 4 lõike 3 või artikli 9 lõike 3 kohase Euroopa Komisjoni otsuse tegemise aastale järgneva aasta 1. jaanuaril. Kui Euroopa Komisjon teeb otsuse pärast kalendriaasta 1. oktoobrit, jõustub Euroopa Komisjoni otsuse tegemise aastale ülejärgneva aasta 1. jaanuaril; jõustumisaeg muudetud [RT I, 28.02.2020, 2]
18.12.2019	RT I, 19.12.2019, 27	18.12.2019 - Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi otsus tunnistab põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõike 1 punkti 8 osas, milles see välistab sotsiaalmaksu maksmise ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 2 punktis 1 nimetatud isiku ülalpeetava registreeritud elukaaslase eest, kes kasvatab vähemalt ühte alla 8-aastast last ning kelle eest või kelle registreeritud elukaaslase eest riik ei maksa sotsiaalmaksu sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõike 1 punkti 1 või 1 ¹ alusel.
18.02.2020	RT I, 28.02.2020, 2	01.07.2020
15.04.2020	RT I, 21.04.2020, 1	01.05.2020, osaliselt 01.07.2020, osa muudatusi rakendatakse tagasiulatavalt 2020. aasta 1. märtsist
11.03.2020	RT I, 27.10.2020, 1	06.11.2020
09.12.2020	RT I, 29.12.2020, 2	01.01.2021, osaliselt 01.05.2021; jõustumine osaliselt muudetud [RT I, 21.04.2021, 1]; jõustumine osaliselt muudetud [RT I, 22.12.2021, 3]
14.04.2021	RT I, 17.04.2021, 3	18.04.2021
14.04.2021	RT I, 21.04.2021, 1	01.05.2021
08.12.2021	RT I, 22.12.2021, 3	01.01.2022, osaliselt 01.01.2023
23.02.2022	RT I, 15.03.2022, 1	01.08.2022
16.03.2022	RT I, 31.03.2022, 1	01.04.2022
11.05.2022	RT I, 27.05.2022, 2	01.07.2022
28.12.2022	RT I, 11.01.2023, 1	12.01.2023, rakendatakse tagasiulatavalt 2023. aasta 1. jaanuarist; osaliselt jõustub 01.07.2023
11.01.2023	RT I, 27.01.2023, 1	01.04.2023
22.02.2023	RT I, 11.03.2023, 9	01.04.2023
20.06.2023	RT I, 30.06.2023, 1	01.07.2023
08.11.2023	RT I, 21.11.2023, 2	01.12.2023

§ 1. Sotsiaalmaksu mõiste

Sotsiaalmaks on pensionikindlustuseks ja riiklikuks ravikindlustuseks vajaliku tulu saamiseks maksumaksjale pandud rahaline kohustus, mis kuulub täitmisele käesolevas seaduses ettenähtud korras, suuruses ja tähtaegadel. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 2. Maksuobjekt

(1) Sotsiaalmaksu makstakse:

1) töötajale rahas makstud töötasult ja muudelt tasudelt;

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

1¹) laevapere liikmele, kes töötab Eesti riigilippu kandval laeval või kellele kohaldatakse Eesti õigust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EU) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.04.2004, lk 1–123) või Eesti Vabariigi sõlmitud sotsiaalkindlustusalast välislepingut, makstud töötasult ja muudelt tasudelt;

[RT I, 04.03.2019, 1- jõust. 01.07.2020, jõustumisaeg muudetud [RT I, 28.02.2020, 2]]

2) [kehtetu -RT I 2001, 59, 359- jõust. 01.01.2003]

3) ametnikule makstud palgalt ja muudelt tasudelt. Ametnik käesoleva seaduse tähenduses on ka avaliku teenistuse seaduse § 2 lõikes 3 nimetatud isik;

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

4) juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani tulumaksuseaduse § 9 tähenduses liikmele ning füüsilise isiku pankrotimenetluses pankrotihaldurile ja pankrotitoimkonna liikmele makstud tasudelt käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktis 2 sätestatud juhul;

5) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlusest saadud tulult tulumaksuseaduse § 14 tähenduses, millest on tehtud tulumaksuseaduses lubatud ettevõtlusega seotud mahaarvamised, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 11 sätestatud, kuid mitte rohkem kui maksustamisperioodi kuude töötasu alammäära 10-kordselt summalt aastas;

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

6) füüsilisele isikule töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel makstud tasudelt käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktis 2 sätestatud juhul;

7) erisoodustustelt tulumaksuseaduse tähenduses, ümberarvestatuna rahasse, ning erisoodustustelt maksmisele kuuluvalt tulumaksult;

8) töötuskindlustuse seaduse alusel makstud hüvitistelt, välja arvatud juhul, kui töötuskindlustushüvitist saava isiku eest makstakse sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punkti 7 alusel;

[RT I 2009, 11, 67- jõust. 01.05.2009]

9) käesoleva lõike punktides 1–4 ja 6 nimetatata, seaduse või muu õigusakti alusel töö tegemise eest makstavatelt tasudelt.

(1¹) Sotsiaalmaksu makstakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud summadel, olenemata nende aluseks oleva suhte kehtimisest väljamakse tegemise ajal.

(1²) Käesolevas seaduses äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja kohta sätestatu laieneb ka notarile ja kohtutäiturile.

[RT I, 23.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(1³) Tööandja makstud tasuna käsitatakse ka Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse § 5² alusel tööandjalt teenuse tellinud isiku makstud tasu.

[RT I, 07.12.2016, 1- jõust. 17.12.2016]

(2) Sotsiaalmaksu makstakse töötajale või ametnikule kuu eest makstud tasult, kuid mitte vähem kui käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt.

[RT I 2010, 38, 232- jõust. 01.07.2010]

(2¹) Mitme tööandjaga töö- või teenistussuhtes oleva isiku eest maksab sotsiaalmaksu vähemalt käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt tööandja, kes tulumaksu kinnipidamisel arvestab maksuvaba tulu tulumaksuseaduse § 42 lõigete 1 ja 2 kohaselt.

[RT I 2010, 38, 232- jõust. 01.07.2010]

(2²) Kui maksuvaba tulu arvestaval tööandjal on tõend samal maksustamisperioodil isikule teise tööandja makstud tasu kohta, võib ta nimetatud isiku eest sotsiaalmaksu maksta kuumäära ja teise tööandja makstud tasu vahelt, kuid vähemalt summalt, mille ta isikule kuu eest on maksnud. Isik on kohustatud maksuvaba tulu arvestavale tööandjale esitama uue tõendi tasu saamisele järgneva kuu viiendaks kuupäevaks, kui teise tööandja makstud tasu suurus erineb viimati esitatud tõendil märgitust.

[RT I 2010, 38, 232- jõust. 01.07.2010]

(3) Sotsiaalmaksu makstakse töötajale või ametnikule kuu eest makstud tasult, kuid mitte vähem kui käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt proportsionaalselt sellel kuul töötatud ajaga, järgmistel juhtudel:

[RT I 2006, 61, 459- jõust. 01.01.2008]

1) töötaja puhul, kes on töölepingu seaduse §-s 19 nimetatud alusel keeldunud töö tegemisest, välja arvatud poolte kokkuleppel antava tasustamata puhkuse korral;

[RT I 2009, 26, 161- jõust. 01.07.2009]

2) ametniku puhul, kelle avaliku võimu teostamise õigus on peatunud avaliku teenistuse seaduse § 83 alusel, välja arvatud poolte kokkuleppel antava tasustamata puhkuse korral;
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

2¹) Riigikogu liikme puhul, kelle volitused on peatunud Riigikogu liikme staatuse seaduse § 6 lõike 1 punktide 1 ja 2 alusel või

[RT I 2007, 44, 316- jõust. 14.07.2007]

3) töötaja või ametniku puhul, kes on asunud tööle või lahkunud töölt sellel kuul.

(4) Sotsiaalmaksu makstakse töötajale või ametnikule kuu eest makstud tasult järgmistel juhtudel:

1) [kehtetu -RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

2) töötaja või ametniku puhul, kellele on töölepingu seaduse § 43 lõike 4 või 6 alusel kehtestatud lühendatud tööaeg sellel kuul;

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

3) töötaja või ametniku puhul, kes kasvatab vanemana, vanema abikaasana, lapsendajana, eestkostjana, hoolduspere vanemana või vanema asemel vanemapuhkust kasutava isikuna alla kolmeaastast last või kolme või enam alla 19-aastast last;

[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

4) töötaja või ametniku puhul, keda on nimetatud ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punktis 5;

[RT I 2006, 61, 459- jõust. 01.01.2007]

5) kuni 12 kuu jooksul tööle asumisest töötaja või ametniku puhul, kes 12 kuu jooksul enne tööle asumist on olnud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel töötuna arvel vähemalt kuus kuud;

[RT I 2010, 38, 232- jõust. 01.07.2010]

6) töötaja või ametniku puhul, kes saab pensioni Eesti riigilt või tulenevalt sotsiaalkindlustuslepingust või sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise alasest Euroopa Liidu õigusaktist (edaspidi *riikliku pensioni saaja*) või kellel vastavalt töövõimetoetuse seadusele on tuvastatud osaline või puuduv töövõime (edaspidi *osalise või puuduva töövõimega isik*);

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

7) kohaliku omavalitsuse volikogu liikme puhul;

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

8) laevapere liikme puhul kuni 750 eurolt iga töötatud kuu kohta, kui tasu on saadud töötamise eest tulumaksuseaduse § 13 lõikes 5 või 6 nimetatud tingimustele vastaval laeval. Laevapere liikme töösuhete algamise või lõppemise kuul või töölepingu seaduse §-s 19 nimetatud juhul arvutatakse tasu proportsionaalselt töötatud päevade arvule.

[RT I, 28.02.2020, 2- jõust. 01.07.2020]

(5) Füüsilisest isikust ettevõtja maksab sotsiaalmaksu aastas vähemalt käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumäära 12-kordselt summalt, välja arvatud järgmistel juhtudel:

1) käesoleva paragrahvi lõigetes 6, 7, 8 ja 10 sätestatud juhul;

2) füüsilisest isikust ettevõtja on kogu maksustamisperioodi jooksul olnud riikliku pensioni saaja või osalise või puuduva töövõimega isik;

3) füüsilisest isikust ettevõtja on kogu maksustamisperioodi jooksul olnud kindlustatud isikuga võrdsustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel.

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

(6) Füüsilisest isikust ettevõtja maksab sotsiaalmaksu proportsionaalselt:

1) füüsilisest isikust ettevõtjana registreeritud päevade arvuga, kui ta on maksustamisperioodi kestel kantud äriregistrisse või kustutatud äriregistrist;

2) riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks saamisele eelnenud päevade arvuga, kui ta on maksustamisperioodi kestel saanud riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks;

3) riikliku pensioni saaja või osalise või puuduva töövõimega isiku staatuse lõppemisele järgnenud päevade arvuga, kui tal on maksustamisperioodi kestel lõppenud õigus saada riiklikku pensioni või osalise või puuduva töövõimega isiku staatuse;

4) ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel kindlustatud isikuga võrdsustatud isiku staatuse tekkimisele eelnenud päevade arvuga, kui tal on maksustamisperioodi kestel tekkinud õigus olla võrdsustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel;

5) ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel kindlustatud isikuga võrdsustatud isiku staatuse lõppemisele järgnenud päevade arvuga, kui tal on maksustamisperioodi kestel lõppenud õigus olla võrdsustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel.

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

(7) Kui füüsilisest isikust ettevõtja eest maksab sotsiaalmaksu ka tööandja või käesoleva seaduse § 6 alusel riik, linn, vald või juriidiline isik ja tema ettevõtlusest saadud tulu on käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumäära 12-kordsest summast väiksem, võib tema ettevõtlusest saadud tulu alusel makstava sotsiaalmaksu summa olla nimetatud summalt arvutatud maksusummast väiksem tingimusel, et tööandja või käesoleva seaduse § 6 alusel riigi, linna, valla või juriidilise isiku poolt tema eest ja ettevõtlusest saadud tulu alusel makstav sotsiaalmaksu summa kokku on vähemalt võrdne sellelt summalt arvutatud maksusummaga.

[RT I, 10.01.2014, 2- jõust. 20.01.2014]

(8) Füüsilisest isikust ettevõtja, kes on äriseadustiku § 3 lõike 3 kohaselt teatanud äriregistri pidajale tegevuse peatamisest või ajutise või hooajalise tegevuse algus- ja lõppkuupäeva, ning notar, vandetõlk ja kohtutäitur, kelle kohta on maksukorralduse seaduse § 20¹ kohaselt teatatud Maksu- ja Tolliametile samad andmed, maksavad sotsiaalmaksu proportsionaalselt ettevõtlusega tegelemise päevade arvuga.

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

(9) Ettevõtluskontole laekunud tulu maksustatakse vastavalt ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seadusele.

[RT I, 07.07.2017, 2- jõust. 01.01.2018]

(10) Füüsilisest isikust ettevõtjal, kes on ajutiselt töövõimetu ravikindlustuse seaduse tähenduses, on õigus maksta sotsiaalmaksu proportsionaalselt ettevõtlusega tegelemise päevade arvuga, kui ta on esitanud Maksu- ja Tolliametile andmed oma ajutise töövõimetuse perioodide kohta.

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

(11) Tulumaksuseaduse § 14 lõike 10 alusel tulumaksuga mittemaksustatavalt tulult arvutatakse sotsiaalmaks välisriigi tulumaksuga maksustamist reguleerivate õigusaktide alusel arvatud ettevõtlustulemitl, arvestades tulumaksuseaduse § 14 lõigetes 5³–5⁵ sätestatud.

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

§ 2¹. Sotsiaalmaksu kuumäär

Sotsiaalmaksu maksmise aluseks olev kuumäär kehtestatakse eelarveaastaks riigieelarvega. Riigieelarvega kehtestatud kuumäär ei või olla väiksem kui eelarveaastale eelnenud aasta 1. juulil kehtinud Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäär.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

§ 3. Sotsiaalmaksuga mittemaksustatavad summad

Sotsiaalmaksuga ei maksustata järgmisi käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud isikutele makstud summasid või antud soodustusi:

1) tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktides 1–2³, 6 ja 14 ning § 31 lõike 1 punktides 7 ja 8 nimetatud väljamakseid;

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

2) väljamakseid Eesti välisesindustes töötavatele asukohariigi elanikele, kui välislepinguga ei ole sätestatud teisiti;

3) töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-s 12² sätestatud tingimustele vastavat haigushüvitist, mida makstakse töötajale teise kuni kaheksanda päeva eest ja mis ei ületa töötaja keskmist töötasu, ning § 13 lõikest 1 tulenevaid tööandja kulutusi töötaja töötervishoiu ja tööohutuse tagamiseks;

[RT I, 11.01.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

3¹) ravikindlustuse seaduse § 51 lõike 1 punktis 1 sätestatud kindlustusjuhtumi korral makstud hüvitist, mida tööandja maksab töötervishoiu ja tööohutuse seaduse tähenduses töötajale, kes on rase, töö- või teenistuskohustuste täitmise vabastuse teise kuni kaheksanda päeva eest lisaks ravikindlustuse seaduse § 54 lõike 1 punkti 1 alusel makstavale Tervisekassa haigushüvitisele ja mis ei ületa 30 protsenti töölepingu seaduse § 29 lõike 8 alusel arvatud keskmise töötasu suuruselt;

[RT I, 21.11.2023, 2- jõust. 01.12.2023]

4) Vabariigi Presidendi ametihüve seaduse § 3, Vabariigi Valitsuse seaduse § 31¹ ja välisteenistuse seaduse § 62 lõike 1 alusel tehtavaid väljamakseid;

[RT I 2010, 1, 2- jõust. 01.01.2014 (jõustumine muudetud RT I, 29.12.2012, 1)]

5) töölepingu seaduse §-des 66 ja 135 ning töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 10 lõikes 5 sätestatud täiendavate puhkuspäevade ja lapse toitmise vaheaegade eest makstavat töötasu hüvitist;

[RT I 2010, 38, 232- jõust. 01.07.2010 - rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2009. aasta 1. juulist]

6) [kehtetu -RT I, 11.07.2014, 5- jõust. 01.01.2015]

7) Eesti residentide poolt mitteresidendile tulumaksuseaduse § 6 lõigete 3 ja 5 tähenduses makstud käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktides 1 ja 6 nimetatud tasusid, kui töö tegemise koht asub välisriigis;

8) summasid, mida makstakse isikule, kes viibib kohtuotsuse alusel kinnipidamiskohas;

9) Riigikogu liikme staatuse seaduse §-de 30, 31, 33 ja 34 alusel Riigikogu liikmele tehtavaid väljamakseid;

[RT I 2007, 44, 316- jõust. 14.07.2007]

10) [kehtetu -RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

11) [kehtetu -RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

12) tasusid, mida makstakse mitteresidendile, kes tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana välisriigis ja tõendab, et sellelt tasult makstakse sotsiaalkindlustusmaksu või -makseid välisriigis;

13) ravikindlustuse seaduse § 14 lõike 1 alusel makstud summasid;

14) kaitseväelasele sõjaväelisel väljaõppel, reservteenistuses, rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil, Kaitseväge õhusõidukis või sõjalaeval antava tasuta kollektiivtoitlustamise ratsiooni maksumust;

[RT I, 27.01.2023, 1- jõust. 01.04.2023]

14¹) päästeseaduse § 47 lõike 1 ning politsei ja piirivalve seaduse § 72¹ lõike 1 alusel tagatava tasuta toitlustamise maksumust;

[RT I, 27.05.2022, 2- jõust. 01.07.2022]

15) väljamakseid, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata;
[RT I, 01.06.2013, 1- jõust. 01.07.2013]

16) politsei ja piirivalve seaduse § 37¹ lõike 8¹ alusel makstavat politseiametniku vormiriietuse hüvitist;
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

17) tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 17 nimetatud hüvitist;
[RT I, 17.12.2015, 2- jõust. 01.01.2016]

18) teise kuni kaheksanda päeva kohta arvestatud ning töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-s 12² sätestatud tingimustele vastavat arvestuslikku haigushüvitist, mis vastab füüsilisest isikust ettevõtja eelmise aasta kalendripäeva keskmisele sotsiaalmaksuga maksustatavale tulule, arvestades käesoleva seaduse § 2 lõikes 5 sätestatud;

[RT I, 11.01.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

19) majandus- või kutsetegevuse vabastuse iga teise kuni kaheksanda päeva eest arvestatud arvestuslikku hüvitist, mille aluseks on füüsilisest isikust ettevõtjal, kes on rase, tekkinud ravikindlustuse seaduse § 51 lõike 1 punktis 1 sätestatud kindlustusjuhtum, mille korral maksab haigushüvitist ka Tervisekassa ravikindlustuse seaduse § 54 lõike 1 punkti 1 alusel, juhul kui arvestuslik hüvitis vastab 30 protsendile füüsilisest isikust ettevõtja eelmise aasta kalendripäeva keskmisele sotsiaalmaksuga maksustatavale tulule, arvestades käesoleva seaduse § 2 lõikes 5 sätestatud.

[RT I, 21.11.2023, 2- jõust. 01.12.2023]

§ 4. Sotsiaalmaksu maksja

Sotsiaalmaksu maksab:

- 1) residendist juriidiline isik;
- 2) füüsiline isik;
- 3) Eestis püsivat tegevuskohta omav või käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud väljamakseid tegev mitteresident;
- 4) riigi-, valla- või linnaasutus;
- 5) riik, vald või linn käesoleva seaduse §-s 6 sätestatud juhtudel.

[RT I 2004, 89, 604- jõust. 01.04.2005]

§ 5. Kindlustatav

Kindlustatav käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud tasu, tulu või hüvitist saanud isik, kelle eest sotsiaalmaksu maksja on kohustatud maksma sotsiaalmaksu või kes enda eest ise maksab sotsiaalmaksu, samuti käesoleva seaduse §-des 6 ja 6¹ nimetatud isik.

[RT I, 02.07.2012, 8- jõust. 01.08.2012]

§ 6. Sotsiaalmaksu maksmise erijuhud

(1) Riik või avalik-õiguslik juriidiline isik maksab sotsiaalmaksu järgmiste isikute eest:

[RT I 2009, 26, 161- jõust. 28.05.2009, kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 2009. aasta 1. maist]

1) üks Eestis elav ja alla kolmeaastast Eestis elavat last kasvatav vanem, vanema abikaasa, lapsendaja, eestkostja või hoolduspere vanem, kellele makstakse ema vanemahüvitist, jagatavat vanemahüvitist või lapsendaja vanemahüvitist pererahvitiste seaduse alusel, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 2⁶ ja 2⁷ sätestatud;

[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

1¹) üks Eestis elav mittetöötav vanem, vanema abikaasa, lapsendaja, eestkostja või hoolduspere vanem, kes kasvatab kolme või enam alla 19-aastast Eestis elavat või välismaal õppimise tõttu perest eemal viibivat last, kellest vähemalt üks on alla 8-aastane, ja kellele makstakse pererahvitiste seaduse § 21 alusel lasterikka pere toetust, või toetuse mittemaksmisel isik, kes on esitanud Sotsiaalkindlustusametile taotluse, et riik maksaks tema eest sotsiaalmaksu;

[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

2) välisteenistuse seaduse § 67 ja avaliku teenistuse seaduse § 46 alusel abikaasatasu saav isik;

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

2¹) rahvusvahelise kaitseorganisatsiooni struktuuriüksuse ameti- või teenistuskohale lähetatud ametnik või tegevvaelase kaasasolev mittetöötav abikaasa, kes ei saa riiklikku pensioni ega ole osalise või puuduva töövõimega isik;

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

2²) Vabariigi Presidendi ametivolituste ajal ja pärast ametivolituste lõppemist Vabariigi Presidendi mittetöötav abikaasa, kes ei saa riiklikku pensioni ega ole osalise või puuduva töövõimega isik;

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

3) ajateenija, asendusteenistuja või erakorralises reservasendusteenistuses osalev reservasendusteenistuja;

[RT I, 27.01.2023, 1- jõust. 01.04.2023]

3¹) isik, kellel on ajateenistuse, reservteenistuse, korralise asendusteenistuse või reservasendusteenistuse ajal tekkinud ajutine töövõimetus, kui isiku eest ei maksta sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 või käesolevas lõikes sätestatud muul alusel;

[RT I, 27.01.2023, 1- jõust. 01.04.2023]

3²) pikaajaliselt välisriiki riiklike ülesannete täitmiseks lähetatud tegevvälase kaasasolev mittetöötav abikaasa, kes ei saa riiklikku pensioni ega ole osalise või puuduva töövõimega isik;

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

3³) kaitseväeteenistuse seaduse § 56 lõike 1 punkti 1 tähenduses ajateenistuse lõpetanud isiku eest kaks kuud ajateenistusest vabastamise päevast arvates, välja arvatud juhul, kui tema eest makstakse või ta ise maksab sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 või käesoleva paragrahvis sätestatud muul alusel või kui ta on kindlustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 alusel;

[RT I, 27.12.2016, 4- jõust. 01.01.2018]

4) [kehtetu -RT I 2008, 58, 329- jõust. 01.03.2009]

5) äriühingu, mittetulundusühingu, sihtasutuse või füüsilisest isikust ettevõtja töötaja, kes on osalise või puuduva töövõimega isik ning kelle eest sotsiaalmaksu maksmiseks on tööandja esitanud vastava taotluse, käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tingimustel;

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

6) töötutoetust saav isik, kui riik ei maksa tema eest sotsiaalmaksu käesoleva lõike punkti 7 alusel;

[RT I 2006, 61, 459- jõust. 01.01.2007]

6¹) isik, kes on töötuna arvele võetud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 alusel, kui tema eest ei maksta sotsiaalmaksu käesoleva lõike punkti 6 või 7 alusel või käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punkti 8 alusel või kui talle on määratud paindlik vanaduspension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel;

[RT I, 03.01.2019, 1- jõust. 01.01.2021]

7) tuumakatastroofi, tuumakatsetuse või aatomielektrienergia avarii tagajärgede likvideerimisest osavõtnud mittetöötav isik, kes ei ole riikliku pensioni saaja ega osalise või puuduva töövõimega isik;

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

8) ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 2 punktis 1, 2, 4, 5 või 5¹ või lõikes 3 nimetatud isiku ülalpeetav abikaasa, kes kasvatab vähemalt ühte alla 8-aastast last või 8-aastast last kuni esimese klassi lõpetamiseni või vähemalt kolme alla 16-aastast last ning kelle eest või kelle abikaasa eest riik ei maksa sotsiaalmaksu käesoleva lõike punkti 1 või 1¹ alusel;

[RT I, 26.10.2018, 1- jõust. 05.11.2018]

[RT I, 19.12.2019, 27- jõust. 18.12.2019 - Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi otsus tunnistab põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõike 1 punkti 8 osas, milles see välistab sotsiaalmaksu maksmise ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 2 punktis 1 nimetatud isiku ülalpeetava registreeritud elukaaslase eest, kes kasvatab vähemalt ühte alla 8-aastast last ning kelle eest või kelle registreeritud elukaaslase eest riik ei maksa sotsiaalmaksu sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõike 1 punkti 1 või 1¹ alusel.]

9) sotsiaalhoolekande seaduse § 140 alusel määratud sotsiaaltoetust saav isik;

[RT I, 30.12.2015, 5- jõust. 01.01.2016]

10) üks Eestis elav vanem, vanema abikaasa, lapsendaja, eestkostja või hoolduspere vanem, kes kasvatab seitset või enam alla 19-aastast Eestis elavat või välismaal õppimise tõttu perest eemal viibivat last ja kellele makstakse perehüvitiste seaduse § 21 alusel lasterikka pere toetust, või toetuse mittemaksmisel isik, kes on esitanud Sotsiaalkindlustusametile taotluse, et riik maksaks tema eest sotsiaalmaksu;

[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

11) tööturuteenuste ja -toetuste seaduse §-s 13 sätestatud vähemalt 80 tundi kestvas tööturukooolituses, §-s 15 sätestatud tööpraktikas või §-s 17 sätestatud tööharjutuses osalev isik, kui riik ei maksa tema eest sotsiaalmaksu käesoleva lõike punkti 6, 6¹ või 7 alusel või käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punkti 8 alusel või kui talle on määratud paindlik vanaduspension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel;

[RT I, 03.01.2019, 1- jõust. 01.01.2021]

12) [kehtetu -RT I 2006, 61, 459- jõust. 01.01.2007]

13) isik, kellele on päästeteenistuse seaduse § 19 alusel määratud vanaduspensioni ootel oleva päästeteenistuja toetus;

[RT I 2008, 8, 57- jõust. 01.03.2008]

14) isik, kes saab doktoranditoetust õppetoetuste ja õppelaenu seaduse § 41 lõikes 1 ja §-s 43 sätestatud tingimustel;

[RT I, 15.03.2022, 1- jõust. 01.08.2022]

15) Eestis elav mittetöötav rahvusvahelise kaitse saaja, kes on vanaduspensioniealine riikliku pensionikindlustuse seaduse § 7 tähenduses ja ei saa Eestis määratud riiklikku pensioni.

[RT I, 06.04.2016, 1- jõust. 01.05.2016]

(1¹) Vald või linn maksab sotsiaalmaksu Eestis elava isiku eest, kes:

1) hooldab puudega isikut sotsiaalhoolekande seaduse § 26 alusel ja kellele valla- või linnavalitsus maksab toetust puudega isiku hooldamise eest ning kes ei tööta ega ole riikliku pensioni saaja ega osalise või puuduva töövõimega isik või

[RT I, 30.12.2015, 5- jõust. 01.07.2016]

2) hooldab puudega last ja kellele valla- või linnavalitsus maksab toetust puudega lapse hooldamise eest ning kes ei tööta ega ole riikliku pensioni saaja ega osalise või puuduva töövõimega isik.

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(1²) Loomeliit maksab sotsiaalmaksu vabakutselise loovisiku eest, kellele loomeliit maksab loometoetust loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 alusel. Kultuuriministeerium maksab sotsiaalmaksu vabakutselise loovisiku eest, kellele Kultuuriministeerium maksab loometoetust loovisikute ja loomeliitude seaduse § 19 alusel.

[RT I, 17.04.2021, 3- jõust. 18.04.2021]

(2) Sotsiaalmaksu maksmise erijuhtudel makstakse sotsiaalmaksu käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2², 2⁴ ja 2⁵ nimetatud juhtudel.
[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

(2²) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud isiku eest makstav sotsiaalmaks arvutatakse samas punktis nimetatud abikaasatasa summalt.

(2³) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3¹ nimetatud isiku eest makstakse sotsiaalmaksu ajutise töövõimetuse ajal, kuid mitte kauem kui viis kuud isiku ajateenistusest, reservteenistusest, korralisest asendusteenistusest või reservasendusteenistusest vabastamisest arvates.
[RT I, 27.01.2023, 1- jõust. 01.04.2023]

(2⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 14 nimetatud isiku eest makstav sotsiaalmaks arvutatakse igaks aastaks riigieelarvega kehtestatud doktoranditoetuse suurusel.
[RT I, 05.12.2014, 2- jõust. 01.09.2015]

(2⁵) Kui loomeliit maksab loovisikule loometoetust loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 lõikes 2 sätestatud korras, arvutatakse sotsiaalmaks makstavalt loometoetuse summalt.
[RT I, 17.04.2021, 3- jõust. 18.04.2021]

(2⁶) Kui ühel kalendrikuul saavad vanemahüvitist samal ajal mõlemad vanemad perehüvitiste seaduse § 34 lõike 3 alusel, makstakse sotsiaalmaksu selle isiku eest, kellel on õigus ema vanemahüvitisele. Jagatava vanemahüvitise või lapsendaja vanemahüvitise samaaegse saamise korral makstakse sotsiaalmaksu isiku eest, kes on vanemapuhkusel või lapsendajapuhkusel töölepingu seaduse alusel. Kui mõlemad isikud on samaaegselt vanemapuhkusel või lapsendajapuhkusel, jätkatakse sotsiaalmaksu maksmist isiku eest, kelle eest viimati sotsiaalmaksu maksti. Kui kumbki isik ei ole vanemapuhkusel, jätkatakse sotsiaalmaksu maksmist selle isiku eest, kelle eest viimati sotsiaalmaksu maksti.
[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

(2⁷) Vanemahüvitise maksmise lõpetamisel makstakse sotsiaalmaksu isiku eest, kes on vanemapuhkusel töölepingu seaduse alusel. Kui kumbki isikutest ei ole vanemapuhkusel, jätkatakse sotsiaalmaksu maksmist isiku eest, kelle eest riik viimati sotsiaalmaksu maksis või kes on esitanud Sotsiaalkindlustusametile taotluse, et riik maksaks tema eest sotsiaalmaksu.
[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

(2⁸) Perehüvitiste esmase maksmise üleminekul teisele Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigile (edaspidi *lepinguriik*) või Šveitsi Konföderatsioonile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.04.2004, lk 1–123) makstakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 1, 1¹ ja 10 alusel sotsiaalmaksu selle Eestis elava ja Eestis elavaid lapsi kasvatava vanema eest, kes ei ole kindlustatud teises lepinguriigis ega Šveitsi Konföderatsioonis.
[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud isikule makstud käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 nimetatud tasu osalt, mis ületab käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumäära, maksab sotsiaalmaksu käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud äriühing, mittetulundusühing, sihtasutus või füüsilisest isikust ettevõtja. Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud isik on töösuhtes mitme samas punktis nimetatud äriühingu, mittetulundusühingu, sihtasutuse või füüsilisest isikust ettevõtjaga, maksab avalik-õiguslik juriidiline isik sotsiaalmaksu tööandja eest, kes tulumaksu kinnipidamisel arvestab maksuvaba tulu tulumaksuseaduse § 42 lõigete 1 ja 2 kohaselt. Kui isik ei ole esitanud maksuvaba tulu arvestamise avaldust ühelegi tööandjale, valib ta kirjaliku avaldusega ühe tööandja, kelle eest avalik-õiguslik juriidiline isik maksab sotsiaalmaksu.
[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(3¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6¹ nimetatud isiku eest makstakse sotsiaalmaksu alates 31. päevast tema töötuna arvele võtmisest arvates.
[RT I 2006, 61, 459- jõust. 01.01.2007]

(3²) Kui isik vastab samal ajal mitmele käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3³ ja 6–15 või lõikes 1¹ või 1² sätestatud tingimusele, makstakse tema eest sotsiaalmaksu ühekordselt käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud summalt, arvestades lõigetes 2², 2⁴ ja 2⁵ sätestatud erisusi.
[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

(3³) Sotsiaalmaksu makstakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 1, 1¹ ja 10 ning seejärel 8 alusel vaid ühe last või lapsi kasvatava isiku eest käesolevas lõikes sätestatud punktide järjekorras.
[RT I, 31.03.2022, 1- jõust. 01.04.2022]

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ nimetatud sotsiaalmaksu maksab asutus või avalik-õiguslik juriidiline isik, millele nähakse riigi-, valla või linna eelarves ette vastavad kulud. Käesoleva paragrahvi lõikes 1² nimetatud sotsiaalmaksu maksab loomeliit või Kultuuriministeerium, kes maksab loometoetust loovisikute ja loomeliitude seaduse alusel. Sotsiaalmaksu maksmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I, 17.04.2021, 3- jõust. 18.04.2021]

(5) Sotsiaalkindlustusamet kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud sotsiaalkaitsele sotsiaalseadustiku üldosa seaduse sätteid.
[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 6¹. Füüsilisest isikust ettevõtja sotsiaalmaksu maksmise erijuht

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja, välja arvatud käesoleva seaduse § 2 lõikes 1² nimetatud isik, maksab sotsiaalmaksu abikaasa eest, kes on kandnud töötamise registrisse füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana.
[RT I, 07.12.2018, 1- jõust. 17.12.2018]

(2) Füüsilisest isikust ettevõtja maksab sotsiaalmaksu tema ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa eest käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud juhul ning juhul, kui:
1) füüsilisest isikust ettevõtja on maksustamisperioodi kestel kandnud oma ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa töötamise registrisse või kustutanud ta registrist;
[RT I, 07.12.2018, 1- jõust. 17.12.2018]

2) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalev abikaasa on kogu maksustamisperioodi olnud riikliku pensioni saaja või osalise või puuduva töövõimega isik või on selleks saanud maksustamisperioodil või
[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

3) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osalevale abikaasale on maksustamisperioodi või selle osa kohta väljastatud töövõimetusleht.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–3 nimetatud juhtudel makstakse sotsiaalmaksu proportsionaalselt maksustamisperioodil:

1) füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuses osaleva abikaasana registrisse kantud päevade arvuga;

2) riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks saamisele eelnenud päevade arvuga või
[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

3) töövõimetuslehele märgitud perioodile eelnenud ja järgnenud päevade arvuga.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtja, kes on äriseadustiku § 3 lõike 3 kohaselt teatanud äriregistri pidajale tegevuse peatamisest või ajutise või hooajalise tegevuse algus- ja lõppkuupäeva või kes on kustutatud äriregistrist, maksab sotsiaalmaksu tema ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa eest proportsionaalselt maksustamisperioodil ettevõtlusega tegelemise päevade arvuga.
[RT I, 02.07.2012, 8- jõust. 01.08.2012]

§ 6². Laevapere liikmele makstud töötasult ja muudelt tasudelt sotsiaalmaksu maksmise erikord

(1) Riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses on laevapere liikme töötasult või muult tasult käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 nimetatud maksumääras arvatud sotsiaalmaksu ja § 2 lõike 4 punktis 8 nimetatud summalt § 7 lõikes 2¹ nimetatud maksumääras arvatud sotsiaalmaksu vahe. Riigiabi andmisel juhendatakse Euroopa Komisjoni meretranspordialase riigiabi suunistest ja Euroopa Komisjoni asjakohasest riigiabi andmist lubavast otsusest. Riigiabi saaja on §-s 4 nimetatud isik, kes maksab sotsiaalmaksu § 7 lõikes 2¹ nimetatud määras ja summalt.
[RT I, 04.03.2019, 1- jõust. 01.07.2020, jõustumisaeg muudetud [RT I, 28.02.2020, 2]]

(2) Riigiabi saaja ei tohi:

1) olla raskustes olev ettevõtja Euroopa Komisjoni raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste tähenduses;

2) olla jätnud täitmata Euroopa Komisjoni otsuse alusel ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks tunnistatud riigiabi tagasimaksmise kohustust.
[RT I, 04.03.2019, 1- jõust. 01.07.2020, jõustumisaeg muudetud [RT I, 28.02.2020, 2]]

(3) Kliimaministeerium või tema volitatud asutus arvutab Maksu- ja Tolliameti edastatud vajalikest andmetest lähtudes riigiabi suuruse ning kannab andmed konkurentsiseaduse §-s 49² sätestatud riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse, samuti teostab järelevalvet käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riigiabi reeglitele vastavuse üle.
[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

(4) Käesolevas paragrahvis nimetatud riigiabi korda rakendatakse, kuni käesoleva paragrahvi lõikes 2 ning tulumaksuseaduse § 13 lõigetes 5 ja 6 nimetatud tingimused on täidetud, kuid mitte kauem kui Euroopa Komisjoni asjakohase riigiabi andmist lubava otsuse kehtivuse lõpuni. Riigiabi rakendamise nõuete täitmata jätmise korral on õigus uuesti riigiabi rakendada pärast Euroopa Komisjoni asjakohase riigiabi andmist lubava otsuse kehtivuse lõppu, eeldusel et Euroopa Komisjon on andnud uue riigiabi loa ning riigiabi rakendamise tingimused on täidetud.

[RT I, 28.02.2020, 2- jõust. 01.07.2020]

§ 7. Maksumäär

(1) Sotsiaalmaksu määr on 33 protsenti maksustatavalt summalt.

(2) [Kehtetu -RT I 2003, 88, 587- jõust. 01.01.2004]

(2¹) Sotsiaalmaksu määr käesoleva seaduse § 2 lõike 4 punktis 8 nimetatud summalt on 20 protsenti.
[RT I, 04.03.2019, 1- jõust. 01.07.2020, jõustumisaeg muudetud [RT I, 28.02.2020, 2]]

(3) Sotsiaalmaksu määr käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 3¹, 3², 3³, 6, 6¹, 8, 9, 11, 13 ja 15 sätestatud juhtudel ning töötuskindlustuse seaduses sätestatud töötuskindlustushüvitiselt on 13 protsenti maksustatavalt summalt.

[RT I, 27.12.2016, 4- jõust. 01.01.2018]

(4) Sotsiaalmaksu määr käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 1 ja 5 sätestatud juhtudel on 20 protsenti maksustatavalt summalt.

[RT I, 26.10.2018, 1- jõust. 01.04.2022]

§ 8. Maksustamisperiood

(1) Sotsiaalmaksuga maksustamise periood on kalendrikuu.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlusest saadud tulu sotsiaalmaksuga maksustamise periood on kalendriaasta.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 9. Sotsiaalmaksu maksmise kord

(1) Käesoleva seaduse §-des 4 ja 6 sätestatud sotsiaalmaksu maksja on kohustatud:

1) arvestama käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktides 1–4, 6, 8 ja 9 sätestatud sotsiaalmaksuga maksustatavate summadelt sotsiaalmaksu iga kindlustatava kohta ja maksuma §-s 7 toodud määras sotsiaalmaksu, arvestades käesoleva lõike punktis 2 sätestatud;

2) maksuma käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktides 4 ja 6 sätestatud sotsiaalmaksuga maksustatavate summadelt sotsiaalmaksu, välja arvatud juhul, kui tasu saav isik on kantud äriregistrisse füüsilisest isikust ettevõtjana ning tasu on saaja ettevõtlustuluks;

[RT I 2008, 60, 331- jõust. 01.01.2009]

3) maksuma erisoodustustelt ja erisoodustustelt arvestatud tulumaksult sotsiaalmaksu, isikustamata neid summasid;

4) üle kandma tasumisele kuuluva sotsiaalmaksu Maksu- ja Tolliameti pangakontole maksustamisperioodile järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks ja esitama samaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliametile vastava maksudeklaratsiooni;

[RT I, 25.10.2012, 1- jõust. 01.12.2012]

5) arvutama igakuiselt iga kindlustatava kohta käesoleva seaduse § 6 lõike 1, 1¹või 1²alusel makstava sotsiaalmaksu, selle üle kandma järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliameti pangakontole ning esitama samaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliametile vastava maksudeklaratsiooni;

[RT I, 10.01.2014, 2- jõust. 20.01.2014]

6) andma isikule, kellele maksti sotsiaalmaksuga maksustavaid summasid või kelle eest maksti sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 6 lõike 1, 1¹või 1²alusel, tema nõudmisel tõendi nimetatud summade ja arvestatud sotsiaalmaksu kohta.

[RT I, 10.01.2014, 2- jõust. 20.01.2014]

(1¹) Maksumaksja pankroti väljakuulutamise korral esitatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud deklaratsioon eraldi pankroti väljakuulutamisele eelneva ja sellele järgneva maksustamisperioodi osa kohta.

[RT I, 18.11.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2²) Füüsilisest isikust ettevõtja on kohustatud arvutama tema ettevõtte tegevuses osaleva abikaasa kohta käesoleva seaduse § 6¹alusel makstava sotsiaalmaksu, selle üle kandma maksustamisperioodile järgneva kuu

kümnendaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliameti pangakontole ning esitama samaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliametile vastava maksudeklaratsiooni.
[RT I, 02.07.2012, 8- jõust. 01.08.2012]

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 59, 359- jõust. 01.01.2003]

(3) Füüsilisest isikust ettevõtja on kohustatud:

1) tasuma maksustamisperioodi kestel sotsiaalmaksu avansiliste maksetena Maksu- ja Tolliameti pangakontole iga kvartali kolmanda kuu 15. kuupäevaks jooksva kvartali eest kolmekordse käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt arvatud summa, välja arvatud isik, kes on kogu kvartali jooksul olnud riikliku pensioni saaja või osalise või puuduva töövõimega isik või kindlustatud isikuga võrdsustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel, ning käesoleva paragrahvi lõigetes 4, 5 ja 5¹ sätestatud juhtudel;

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

2) tasuma käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 1 nimetatud juurdemaksmisele kuuluva maksusumma 1. oktoobriks Maksu- ja Tolliameti pangakontole.

(4) Kui füüsilisest isikust ettevõtja eest maksab sotsiaalmaksu ka tööandja või käesoleva seaduse § 6 alusel riik, linn, vald või juriidiline isik, võib tema makstavate avansiliste maksete summa olla väiksem kui kolmekordselt käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt arvatud maksusumma, kui tööandja või § 6 alusel riigi, linna, valla või juriidilise isiku poolt maksustamisperioodi jooksul tema eest ja avansiliste maksetena tema poolt makstav sotsiaalmaksu summa kokku on võrdne kolmekordselt käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt arvatud maksusummaga. Tööandja või käesoleva seaduse § 6 alusel riigi, linna, valla või juriidilise isiku makstavat sotsiaalmaksu arvestatakse summeeritult alates kalendriaasta algusest.

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

(5) Füüsilisest isikust ettevõtja maksab sotsiaalmaksu avansilisi makseid proportsionaalselt:

1) füüsilisest isikust ettevõtjana registreeritud päevade arvuga, kui füüsilisest isikust ettevõtja on käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud kvartali kestel kantud äriregistrisse või kustutatud äriregistrist;

2) riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks saamisele eelnenud päevade arvuga, kui ta on käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud kvartali kestel saanud riikliku pensioni saajaks või osalise või puuduva töövõimega isikuks;

3) riikliku pensioni saaja või osalise või puuduva töövõimega isiku staatuse lõppemisele järgnenud päevade arvuga, kui tal on käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud kvartali kestel lõppenud õigus saada riiklikku pensioni või osalise või puuduva töövõimega isiku staatust;

4) ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel kindlustatud isikuga võrdsustatud isiku staatuse tekkimisele eelnenud päevade arvuga, kui tal on käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud kvartali kestel tekkinud õigus olla võrdsustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel;

5) ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel kindlustatud isikuga võrdsustatud isiku staatuse lõppemisele järgnenud päevade arvuga, kui tal on käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud kvartali kestel lõppenud õigus olla võrdsustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel.

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

(5¹) Füüsilisest isikust ettevõtja, kes on äriseadustiku § 3 lõike 3 kohaselt teatanud äriregistri pidajale tegevuse peatamisest või ajutise või hooajalise tegevuse algus- ja lõppkuupäeva, ning notar, vandetõlk ja kohtutäitur, kelle kohta on maksukorralduse seaduse § 20¹ kohaselt teatatud Maksu- ja Tolliametile samad andmed, maksavad avansilisi makseid proportsionaalselt ettevõtlusega tegelemise päevade arvuga.

[RT I, 28.12.2017, 74- jõust. 01.01.2018]

(6) Maksu- ja Tolliamet on kohustatud:

1) arvutama füüsilise isiku tuludeklaratsiooni ning maksukohustuslaste registri andmete alusel juurdemaksmisele kuuluva maksusumma ning väljastama füüsilisest isikust ettevõtjale maksuteate juurdemaksmisele kuuluva maksusumma kohta vähemalt 30 päeva enne maksu tasumise tähtpäeva;

2) tagastama enammakstud sotsiaalmaksu summa maksustamisperioodile järgneva aasta 1. oktoobriks füüsilisest isikust ettevõtja poolt maksudeklaratsioonil näidatud pangakontole, välja arvatud maksukorralduse seaduses ettenähtud juhtudel.

(6¹) Maksuteadet ei väljastata elektrooniliselt esitatud deklaratsiooni puhul. Maksuhaldur avaldab maksuarvestuse Maksu- ja Tolliameti e-teenuse keskkonnas „e-maksuamet/e-toll” ning teavitab kohustuste tekkimise tähtpäevast ja võimalusest tutvuda maksuarvestusega keskkonnas „e-maksuamet/e-toll”.

[RT I, 07.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(7) Maksudeklaratsioonide vormid ja täitmise korra ning maksu arvestamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(8) Asutuse töötajate, kelle koosseis, koondandmed või konkreetsed tööülesanded on riigisaladus, sotsiaalmaksu arvestust peetakse [valdkonna eest vastutava ministri](#) määrusega kehtestatud korras.

(9) [Kehtetu -RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(10) [Kehtetu -RT I 2005, 36, 277- jõust. 01.01.2006]

(11) Kui Riigikogu ei ole riigieelarvet eelarveaasta alguseks vastu võtnud, makstakse sotsiaalmaksu vähemalt eelmiseks eelarveaastaks riigieelarvega kehtestatud kuumääralt riigieelarve vastuvõtmise kuuni, viimane kaasa arvatud.

[RT I 2006, 61, 459- jõust. 01.01.2008]

§ 10. Maksu laekumine

(1) Maksu- ja Tolliamet kannab käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktide 4 ja 5, lõike 1² ning lõike 3 punktide 1 ja 2 alusel laekunud sotsiaalmaksu üle riigieelarve riikliku pensionikindlustuse ja ravikindlustuse vahenditesse 15 tööpäeva jooksul laekumisest arvates.

[RT I, 02.07.2012, 8- jõust. 01.08.2012]

(2) Riikliku pensionikindlustuse vahenditesse ülekantava sotsiaalmaksu osa määr on 20 protsenti ja riikliku ravikindlustuse vahenditesse ülekantava sotsiaalmaksu osa määr on 13 protsenti.

(3) Kui käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on kogumispensionide seaduse kohaselt kohustatud tasuma kohustusliku kogumispensioni makset, kantakse käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktides 1–4, 6, 8 ja 9 ning § 6 lõike 1 punktis 2 nimetatud tasudelt arvestatud sotsiaalmaks üle käesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt.

[RT I 2006, 26, 193- jõust. 01.01.2007]

(3¹) Kui füüsilisest isikust ettevõtja on kogumispensionide seaduse kohaselt kohustatud tasuma kohustusliku kogumispensioni makset, toimub käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 5 nimetatud tulult arvestatud sotsiaalmaksu ülekandmine vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 4¹.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul kannab Maksu- ja Tolliamet laekunud sotsiaalmaksu 15 tööpäeva jooksul üle riigieelarve riikliku pensionikindlustuse ja ravikindlustuse vahenditesse ning pensioniregistri pidaja pangakontole. Riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava sotsiaalmaksu osa määr on 16 protsenti, riikliku ravikindlustuse vahenditesse kantava sotsiaalmaksu osa määr 13 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava sotsiaalmaksu osa määr 4 protsenti.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ sätestatud juhul kannab Maksu- ja Tolliamet laekunud sotsiaalmaksu riikliku pensionikindlustuse ja ravikindlustuse osa 15 tööpäeva jooksul üle riigieelarve riikliku pensionikindlustuse ja ravikindlustuse vahenditesse. Kohustusliku kogumispensioni sotsiaalmaksu osa kannab Maksu- ja Tolliamet pensioniregistri pidaja pangakontole 15 tööpäeva jooksul pärast käesoleva seaduse § 9 lõike 3 punktis 2 sätestatud tähtpäeva. Riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava sotsiaalmaksu osa määr on 16 protsenti, riikliku ravikindlustuse vahenditesse kantava sotsiaalmaksu osa määr 13 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava sotsiaalmaksu osa määr 4 protsenti.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(4²) Kui füüsilisest isikust ettevõtja oli kogumispensionide seaduse kohaselt kohustatud kohustusliku kogumispensioni makset tasuma makse tasumise perioodi neljal kuul, on füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlusest saadud tulult tasutud ühelt kolmandikult sotsiaalmaksust käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 16 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava osa määr 4 protsenti. Ettevõtlusest saadud tulult tasutud kahelt kolmandikult sotsiaalmaksust on käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta.

[RT I, 27.10.2020, 1- jõust. 06.11.2020]

(4³) Kui füüsilisest isikust ettevõtja oli kogumispensionide seaduse kohaselt kohustatud kohustusliku kogumispensioni makset tasuma makse tasumise perioodi kaheksal kuul, on füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlusest saadud tulult tasutud kahelt kolmandikult sotsiaalmaksust käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 16 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava osa määr 4 protsenti. Ettevõtlusest saadud tulult tasutud ühelt kolmandikult sotsiaalmaksust on käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta.

[RT I, 27.10.2020, 1- jõust. 06.11.2020]

(5) [Kehtetu -RT I 2004, 37, 252- jõust. 01.05.2004]

§ 11. Andmete väljastamine

(1) Maksukohustuslaste registris olevate andmete Sotsiaalkindlustusametile ja Tervisekassale väljastamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I, 11.03.2023, 9- jõust. 01.04.2023]

(2) Samaaegselt käesoleva seaduse § 10 lõigetes 4 ja 4¹ nimetatud sotsiaalmaksu ülekandmisega edastab Maksu- ja Tolliamet pensioniregistri pidajale nende isikute kohta, kelle summad pensioniregistri pidajale üle kanti, järgmised andmed:

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

- 1) isiku nimi;
- 2) isikukood;
- 3) pensioniregistri pidajale ülekantud sotsiaalmaksu osa summa;
- 4) sotsiaalmaksu maksja registrikood või isikukood.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(3) Pensioniregistri pidajale andmete edastamise ja käesoleva seaduse § 10 lõigetes 4 ja 4¹ nimetatud summade ülekandmise ning sellega seotud vigade parandamise kord kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministri määrusega](#).

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

§ 12. Andmete täpsustamine

Sotsiaalmaksu maksjalt käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punkti 6 alusel ning maksukohustuslaste registrist ja sotsiaalkaitse infosüsteemist sama perioodi kohta saadud andmete erinevuse korral on kindlustataval õigus taotleda Maksu- ja Tolliametilt andmete täpsustamist või erinevuse põhjuse selgitamist. Maksu- ja Tolliamet on kohustatud hiljemalt kolme kuu jooksul taotluse saamise päevast arvates teatama kindlustatavale täpsustatud andmed või andmete erinevuse põhjuse ja selle kõrvaldamise tähtpäeva.

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 12¹. Andmete saamine

Maksu- ja Tolliametil on õigus saada Tervisekassalt käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks teavet ravikindlustuse seaduse § 5 lõike 4 punkti 5 alusel kindlustatud isikuga võrdsustatud isiku ravikindlustuse tekkimise ja lõppemise kohta.

[RT I, 11.03.2023, 9- jõust. 01.04.2023]

§ 13. Seaduse rakendamine

(1) Eesti Vabariigi sotsiaalmaksu seaduse alusel pärast käesoleva seaduse jõustumist tasumisele kuuluv sotsiaalmaks kantakse Maksu- ja Tolliameti pangakontole, nimetatud seaduse alusel tekkinud sotsiaalmaksu osade võlad nõuab sisse Maksu- ja Tolliamet. Eelnimetatud summad suunatakse laekumisel isikustamata summadena riikliku pensionikindlustuse ja ravikindlustuse vahenditesse.

(2) Sotsiaalmaksuseaduse alusel pärast käesoleva seaduse jõustumist tasumisele kuuluv sotsiaalmaks deklareeritakse, tasutakse ja tagastatakse vastavalt nimetatud seaduses sätestatule.

(3) Käesoleva seaduse § 3 punkt 11 kehtib 2001. aasta 31. detsembrini.

(4) Kui käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktis 6¹ nimetatud isik on 2007. aasta 1. jaanuaril töötuna arvel olnud kauem kui 30 päeva, makstakse tema eest sotsiaalmaksu 2007. aasta 1. jaanuarist arvates.

[RT I 2006, 61, 459- jõust. 01.01.2007]

(5) Käesolevas seaduses äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja kohta sätestatud kohaldatakse Maksu- ja Tolliameti piirkondlikus struktuuriüksuses registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja suhtes ümberregistreerimise perioodil 2009. aasta 1. jaanuarist kuni tema kustutamiseni maksukohustuslaste registrist.

[RT I 2008, 60, 331- jõust. 01.01.2009]

(6) 2009. aasta 1. juunist kuni 2010. aasta 31. detsembrini käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktides 1–4, 6, 8 ja 9 ning § 6 lõike 1 punktis 2 nimetatud tasudelt (edaspidi käesolevas paragrahvis *tasu*) tasutud sotsiaalmaksu § 10 lõike 4 teises lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr on 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(7) 2009. aastal füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlusest saadud tulult tasutud 5/12-lt sotsiaalmaksust on käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 16 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava osa määr 4 protsenti. 2009. aastal ettevõtlusest saadud tulult tasutud 7/12-lt sotsiaalmaksust on käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(8) 2010. aastal ettevõtlusest saadud tulult tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr on 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(9) 2011. aastal makstud tasult ja ettevõtlusest saadud tulult tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4 teises lauses ja lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr on 18 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava osa määr 2 protsenti.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(10) Kui käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on aastatel 1942–1954 sündinud isik, kes kogumispensionide seaduse § 67¹ lõike 4 kohaselt esitas avalduse maksete tegemiseks, ei rakendata 2010. ja 2011. aastal makstud tasult ja ettevõtlusest saadud tulult tasutud sotsiaalmaksu suhtes käesoleva paragrahvi lõigetes 6–9 sätestatud.
[RT I 2009, 26, 161- jõust. 28.05.2009]

(11) Kui 1955. aastal ja hiljem sündinud käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on esitanud kogumispensionide seaduse § 67¹ lõikes 4 sätestatud avalduse maksete tegemiseks, on aastatel 2014–2017 makstud tasult ja ettevõtlusest saadud tulult tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4 teises lauses ja lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 14 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava osa määr 6 protsenti.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(12) Kui käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on esitanud kogumispensionide seaduse § 67² lõikes 1 sätestatud avalduse, on avalduse esitamise aastale järgneval neljal aastal makstud tasult ja ettevõtlusest saadud tulult tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4 teises lauses ja lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 14 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava osa määr 6 protsenti.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(13) 2010. aasta 1. juulil jõustunud käesoleva seaduse § 3 punkti 5 redaktsiooni rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2009. aasta 1. juulist.
[RT I 2010, 38, 232- jõust. 01.07.2010]

(14) Tulumaksuseaduse § 61 lõikes 43 sätestatud juhul võib enne 2011. aasta 1. jaanuari tehtud erisoodustuselt ning sellelt tasutud tulumaksult makstud sotsiaalmaksu maha arvata käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punkti 7 alusel tasutavast sotsiaalmaksust.
[RT I, 18.11.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(15) Käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktis 5 sätestatud osalise või puuduva töövõime tingimus loetakse täidetuks ka isikul, kellel on tuvastatud vähemalt 40-protsendiline püsiv töövõimeetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel.
[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(16) Käesolevas seaduses sätestatud riikliku pensioni saaja on ka isik, kellele määratud vanaduspensionini maksmine on peatatud riikliku pensionikindlustuse seaduse § 25¹ alusel.
[RT I, 03.01.2019, 1- jõust. 01.01.2021]

(17) Käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 ja § 6¹ lõikes 2 sätestatud kohustust tasuda sotsiaalmaksu kuumääralt ei kohaldata 2020. aasta märtsis, aprillis ja mais.
[RT I, 21.04.2020, 1- jõust. 01.05.2020, rakendatakse tagasiulatuvalt 2020. aasta 1. märtsist]

(18) Käesoleva seaduse § 9 lõike 3 punkti 1 alusel määratud 2020. aasta esimese kvartali avansilise makse tasub Maksu- ja Tolliametile füüsilisest isikust ettevõtja nimel riik.
[RT I, 21.04.2020, 1- jõust. 01.05.2020, rakendatakse tagasiulatuvalt 2020. aasta 1. märtsist]

(19) Kui käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on aastatel 1942–1960 sündinud isik, kes on kogumispensionide seaduse § 67³ lõike 1 kohaselt esitanud avalduse maksete mittetegemiseks, on 2020. aasta 1. detsembrist kuni 2021. aasta 31. augustini talle makstud tasult ja tema ettevõtluskontole laekunud summadel tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4 teises lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta.
[RT I, 21.04.2020, 1- jõust. 01.07.2020]

(20) Kui käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on aastatel 1942–1960 sündinud füüsilisest isikust ettevõtja, kes on kogumispensionide seaduse § 67³ lõike 1 kohaselt esitanud avalduse maksete mittetegemiseks,

on 2020. aastal tema ettevõtlusest saadud 1/12-lt tulult tasutud ja 2021. aastal saadud 2/3-lt tulult tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta. 2020. aastal ettevõtlusest saadud 11/12-lt tulult tasutud ja 2021. aastal saadud 1/3-lt tulult tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr on 16 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava osa määr 4 protsenti. [RT I, 21.04.2020, 1- jõust. 01.07.2020]

(21) Kui käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on 1961. aastal või hiljem sündinud isik, on 2020. aasta 1. juulist kuni 2021. aasta 31. augustini talle makstud tasult ja tema ettevõtluskontole laekunud summadelt tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4 teises lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta. [RT I, 21.04.2020, 1- jõust. 01.07.2020]

(22) Kui käesolevas seaduses nimetatud kindlustatav on 1961. aastal või hiljem sündinud füüsilisest isikust ettevõtja, on 2020. aastal tema ettevõtlusest saadud 1/2-lt tulult tasutud ja 2021. aastal saadud 2/3-lt tulult tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr 20 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole sotsiaalmaksu osa ei kanta. 2020. aastal ettevõtlusest saadud 1/2-lt tulult tasutud ja 2021. aastal saadud 1/3-lt tulult tasutud sotsiaalmaksu käesoleva seaduse § 10 lõike 4¹ kolmandas lauses sätestatud riikliku pensionikindlustuse vahenditesse kantava osa määr on 16 protsenti ja pensioniregistri pidaja pangakontole kantava osa määr 4 protsenti. [RT I, 21.04.2020, 1- jõust. 01.07.2020]

§ 14.–§ 16.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 17. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2001. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 7 lõiked 2 ja 3 jõustuvad 2002. aasta 1. jaanuaril.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.07.2010, lk 1–6). [RT I, 02.07.2012, 8- jõust. 01.08.2012]